

NASLOVNICA

ČLANCI

Tekući broj

Prethodni broj

Prošli brojevi

Zbirke po temama

TKO ŠTO RADI U JAVNOM ZDRAVSTVU

DOGAĐANJA

O NAMA

HČJZ

Upute za autore

Autorska izjava

PISMA ČITATELJA

KORISNI LINKOVI

Baze podataka

Časopisi

Edukacija

Knjige

Kongres

Medline

Newsletter

Organizacije

MAPA PORTALA

Kolumne

Bibliografske baze podataka

Jelka Petrak

Ključna sastavnica cijeloga procesa prijenosa i uporabe medicinskih informacija objavljenih u znanstvenim i stručnim časopisima bibliografske su baze podataka. One u strukturiranome obliku, najčešće u obliku kazala, sadržavaju ključne podatke o objavljenim radovima, osiguravajući im tako pretraživanje i pristup. To, drugim riječima, znači da se ti tzv. bibliografski podaci o svakome objavljenome radu organiziraju tako da im korisnik ili skupina korisnika može pristupiti na jednostavan, ali djelotvoran način. Osnovni bibliografski podaci o nekome radu su prezime i početno slovo imena svih ili određenog broja autora rada, naslov rada, naslov časopisa u kojemu je rad objavljen te brojčani podaci o godini, svesku i stranicama te ključne riječi koje opisuju sadržaj rada. Bibliografski zapis može sadržavati i druge skupine podataka, kao što su, primjerice, podaci o ustanovi u kojoj je rad nastao, oznaka jezika na kojemu je rad napisan, oznaku kategorije rada i sl. Zapis u bibliografskoj bazi podataka najčešće sadržava i sažetak rada.

Bibliografske baze podataka priređuju se za određene kategorije korisnika. U području medicine postoji tako veliki broj bibliografskih baza podataka, kako općih koji pokrivaju sva područja medicine, tako i specijaliziranih koji se odnose na jedno ili više srodnih područja. Zbog velikoga porasta i raspršenosti novih medicinskih informacija, poglavito onih koji se objavljuju u znanstvenim časopisima, bibliografske su baze podataka važno pomagalo koje s jedne strane osigurava vidljivost i dostupnost objavljenih radova, a s druge strane brzu dostupnost informacija potrebnih za rješavanje određenoga kliničkoga ili istraživačkoga problema. Broj uključenih časopisa i kriteriji njihova odabira razlikuju se, ali svim je bibliografskim bazama podataka najvažnija izvornost i valjanost objavljenih radova.

Bibliografske baze podataka mogu biti dostupne izravno, s pomoću interneta, a mogu biti pohranjene i na kompaktnim diskovima te tako pretražive lokalno, s jednog ili više računala. Načini pretraživanja različiti su, ali uvijek sadržavaju mogućnosti pretraživanja po gore spomenutim sastavnicama bibliografskoga zapisa (autor, ključna riječ, riječ iz naslova i sl.).

U medicini su najčešća tzv. tematska pretraživanja s pomoću jedne ili više ključnih riječi. Naime, medicinski problem za čije se rješavanje literatura traži uvijek se može (i mora!) opisati određenim, uvriježenim pojmovima koji će se onda koristiti i u pretraživanju bibliografskih baza podataka. Ukoliko, primjerice, želimo pronaći literaturu o novim lijekovima kojima se liječi povećani krvni tlak u populaciji starijoj od 70 godina, tada ćemo kao ključne riječi za pretraživanje bibliografske baze podataka koristiti pojmove «hipertenzija» i «antihipertenzivni lijekovi». Kao pomoćno pomagalo možemo u ovom slučaju koristiti godinu objavlivanja radova (npr. posljednjih 5 godina) i oznake za dobne skupine. Pojmovi se mogu kombinirati na različite načine. Uvidom u sažetke pronađenih članaka odlučit ćemo koji članci najbolje odgovaraju našem zahtjevu i tada ih pročitati u cjelosti. Bibliografske baze podataka sadržavaju često i tzv. hiperveze prema cjelovitim tekstovima članaka. Besplatno su dostupni cjeloviti tekstovi objavljeni u časopisima koji su u tzv. otvorenom pristupu. Pristup cjelovitim tekstovima ipak se najčešće može osigurati pretplatom na elektroničku inačicu određenoga časopisa. I, naravno, cjeloviti se tekstovi mogu naći u tiskanom obliku na policama knjižnica.

Najpoznatije bibliografske baze podataka u području medicine su Medline, Scopus te baze podataka ISI-Thompson (Current Contents, Science Citation Index). O njima će više biti riječi u sljedećim kolumnama.

Na kraju treba spomenuti da se zastupljenost radova pojedinog autora u međunarodnim bibliografskim bazama podataka vrjednuje u postupku znanstvenoga, akademskoga i stručnoga napredovanja (vidi, primjerice, Pravilnik o mjerilima za priznavanje naziva primarijus).

KOLUMNE

Rad i zdravlje
Obitelj i zdravlje
Edukacija iz javnog
zdravstva
Lijekovi
Zdravlje i stariji
Bibliografske baze
podataka
Druga strana

SADRŽAJ

Priprema za ispis
članka

Pošaljite ovaj članak:
[Upišite e-mail adresu](#)
[POŠALJI STRANICU](#)